

Халқ сўзи

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

E-mail: Info@xs.uz

2011 йил 26 апрель, № 81 (5248)

Сешанба

БУЮК ВА МУҚАДДАССАН, МУСТАҚИЛ ВАТАН!

ЎЗБЕКИСТОН: ДЕМОКРАТИК ИСЛОХОТЛАРНИ ЧУҚУРЛАШТИРИШНИНГ ЯНГИ БОСҚИЧИ

Тошкентда 22 — 23 апрель кунлари Президентимиз Ислам Каримов томонидан ишлаб чиқилган Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясини ўрганиш, шунингдек, давлат ва жамият ҳаётининг барча соҳаларини демократлаштириш бўйича чуқур ва изчил ислохотларни ҳаётга татбиқ этиш борасида Ўзбекистон тажрибасини ҳамда мамлакатимизни ривожлантиришнинг янги босқичига оид вазифаларни кенг кўлаmda амалга ошириш юксак самараларини ўрганишга бағишланган халқаро илмий-амалий конференция бўлиб ўтди.

Анжуманда дунёнинг 46 мамлакатидан 200 нафардан ортиқ хорижий олим, эксперт ва жамоат арбоблари, кўплаб нуфузли халқаро ташкилотлар ва молия институтлари, жумладан, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ҳамда унинг таркибига кирувчи тузилмалар, Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти, Жаҳон банки, Осие таракқиёт банки, Ислам таракқиёт банки вакиллари, мамлакатимиз олимлари, мутахассислари, парламентини аъзолари, фуқаролик институтлари, давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари вакиллари иштирок этди.

Ялпи ва секцияларга бўлинган мажлисларда иштирокчилар замонавий демократик ривожланишнинг муҳим масалалари — давлат ҳокимияти ва бошқарувини демократлаштириш, суд-ҳуқуқ тизимини ислох қилиш, ахборот ва сўз эркинлигини таъминлаш, сайлов тизимини такомиллаштириш, фуқаролик жамияти институтларини шакллантириш ва ривожлантириш, бозор ислохотлари ва иқтисодий эркинлаштириш масалаларини муҳокама қилди. Бунда Ўзбекистонда мазкур устувор соҳаларда амалга оширилаётган кенг кўламли ислохотлар ва Президентимиз Ислам Каримовнинг 2010 йил 12 ноябрда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўша мажлисидаги “Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси” маърузасида уларни чуқурлаштириш бўйича баён қилинган чоратadbирларга алоҳида эътибор қаратилди. Шунингдек, бошқа демократик мамлакатларнинг бу йўналишлардаги тажрибаси ҳам кўриб чиқилди.

Самарадорлиги бутун дунёда кенг эътироф этилган мамлакатимизни ислох этиш ва модернизация қилиш бўйича “Ўзбек модели”нинг амалга оширилиши истиклол йилларида Ўзбекистоннинг тараққиётга эришиши йўли ва халқ

фаровонлигини оширишда муҳим омил бўлаётгани таъкидланди. Президентимиз Ислам Каримов томонидан белгилаб берилган беш машхур тамойилга асосланган ҳолда, пухта ўйланган, изчил ҳамда босқичма-босқич ислохотлар бунда муҳим омил бўлмоқда. Иқтисодиёт ва ижтимоий соҳанинг барқарор ривожланаётгани, давлат ҳокимияти ва бошқарувини самарали тизими яратилгани, фуқаролик жамияти институтларининг жадал ривожланаётгани, фуқароларнинг сиёсий ва ҳуқуқий маданияти, ижтимоий-сиёсий фаолиятининг сезиларли даражада ошгани ҳам шундан далолат беради.

Глобал молиявий-иқтисодий инқироз шароитида “Ўзбек модели” ўзининг нақадар ишончли ва асосли эканини ёрқин намоен этди. Холбуки, ушбу инқироз оқибатлари дунёнинг аксарият давлатларида ижтимоий-иқтисодий ривожланишга катта салбий таъсир кўрсатди. Конференцияда хорижий экспертлар Ўзбекистон бошқа кўплаб мамлакатлардан фарқли равишда юқори иқтисодий ўсиш суръатларини сақлаб қолиш билан бирга, Инқирозга қарши чоралар дастурини ҳаётга татбиқ этиш доирасида барқарор ривожланиш учун мустаҳкам пойдевор яратганини таъкидладилар. Масалан, 2009 йилда мамлакатимизда ялпи ички маҳсулотнинг ўсиш суръатлари 8,1 фоизни ташкил этган бўлса, 2010 йилда бу кўрсаткич 8,5 фоизга етди. Бу тенденция жорий йилда ҳам сақланиб қолмоқда. Макроиқтисодий кўрсаткичлар барқарорлиги ва мувоzanати, ишлаб чиқаришнинг барқарор ўсиш суръатлари, давлат бюджети профицити, савдо ва тўлов баланси, экспорт ҳажми, олтин-валюта захиралари ўсиши таъминланди. Иқтисодий эркинлик ҳамда диверсификация қилиш, молия-банк тизими барқарорлиги ва ишончлилигини ошириш, ишлаб чиқаришни модернизация қилиш ва технология янгилаш, маҳаллилаштиришни кенгайтириш, экспортчи корхоналар, шунингдек,

(Давоми 2-бетда).

Сўз — халқаро конференция иштирокчиларига

Шу йилнинг 22 — 23 апрель кунлари пойтахтимизда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг 2010 йил 12 ноябрдаги Олий Мажлис палаталари қўша мажлисидаги Демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси ҳақидаги маърузасининг асосий қоидаларига бағишланган халқаро илмий-амалий конференция бўлиб ўтди. Унда мамлакатимизда амалга оширилаётган ислохотлар, эришилаётган муваффақиятлар хусусида маърузалар қилинди, фикр-мулоҳазалар билдирилди, Концепциянинг асосий вазифалари таҳлил этилди. “Халқ сўзи” мухбири конференцияда айрим иштирокчиларнинг бу борадаги фикр-мулоҳазалари билан қизиқди.

МАМЛАКАТНИНГ БАРҚАРОР ТАРАҚҚИЁТИ ВА АҲОЛИ ФАРОВОНЛИГИ

Ўзбекистонда амалга оширилаётган ислохотларнинг бош мақсадидир

Кристоф ХОЭППИЛ, сиёсатчи (Германия):

— Президент Ислам Каримовнинг конференция иштирокчиларига йўлаган табриғида келтирилган рақамларни таҳлил қилиб, шунга амин бўлдимки, юртингизда рўёбга чиқарилаётган ислохотларнинг пировард мақсади аҳоли фаровонлигини оширишга қаратилган. Хусусан, мамлакатингизда нисбатан қисқа даврда — 20 йилда одамларнинг ўртача умр кўриш даражаси 67 ёшдан 73 ёшга етгани, оналар ўлими 2 баробардан зиёд, болалар ўлими эса 3 баробар камайгани ижтимоий-сиёсий, иқтисодий ва маънавий соҳадagi ислохотлар самарасидир.

Шу маънода айтганда, Президент Ислам Каримов томонидан ишлаб чиқилган Концепциядаги қонунчилик ташаббуслари ана шу ютуқларни янада мустаҳкамлашига ишонаман. Биргина мисол. Яқинда давлат

Конституциясига киритилган ўзгариш ва қўшимчаларнинг бу борадаги аҳамияти жуда катта. Чунки ҳукуматни шакллантиришда сиёсий партияларга конституциявий ҳуқуқ ва воқалар берилиши ҳукуматнинг парламент олдидаги жавобгарлигини оширади. Германияда ҳам, Асосий Қонуннинг 67-моддасига мувофиқ, канцлер ўз фаолияти учун Бундестаг, яъни парламент олдида сиёсий жавобгардир. Бу таомил мамлакатда амалга оширилаётган ижтимоий-иқтисодий дастурларнинг ҳукумат томонидан самарали рўёбга чиқарилишини таъминлайди.

Димитрос БАКОЛАС, “European Profiles S.A.” компанияси раҳбари (Греция):

— Мен Тошкентда бир неча мартаба бўлганман. Бу галги таширигимдан таассуротларим янада бойиб, Ўзбекистоннинг

(Давоми 2-бетда).

САЙЛОВ ЖАРАЁНЛАРИ ОШКОРАЛИГИ

юртимизда фуқаролик жамиятини шакллантиришга хизмат қилади

Урганч шаҳрида фуқаролар йиғинлари раислари (оқсоқоллари) ва уларнинг маслаҳатчилари сайловини қонунийлик, очиқлик ва ошқоралик тамойиллари асосида ташкил этиш ва ўтказишга бағишланган амалий семинар бўлиб ўтди.

Унда сенаторлар, халқ депутатлари вилоят Кенгашининг Фуқаролар йиғинлари раислари (оқсоқоллари) ва уларнинг маслаҳатчилари сайловини ташкил этиш ҳамда ўтказишга кўмаклашувчи комиссия аъзолари, ишчи гуруҳ вакиллари, вилоят “Маҳалла” хайрия жамғармаси ходимлари, фуқаролар йиғинлари фаоллари, оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди. Семинарда таъкидланганидек, мамлакатимизда амалга оширилаётган ислохотлар самараси ўларок, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларининг ҳаётимизда тулган ўрни тобора ошиб бормоқда. Буни Хоразм вилоятидаги 654 та маҳалла фаолияти мисолида ҳам кўриш мумкин. Бугунги кунда улар ижтимоий-иқтисодий масалалардаги 30 дан зиёд вазифани бажариб, фуқаролик жамияти

институтининг бирламчи бўғини сифатида ўзини намоен этмоқда.

— Бўлажак сайловлар маҳалланинг ўрни ва нуфузини янада ошириш, пировар-

Кучли давлатдан — кучли фуқаролик жамияти сари

дида Президентимизнинг Олий Мажлис палаталарининг 2010 йил 12 ноябрда бўлиб ўтган қўша мажлисида илгари сурилган Концепциясида белгилаб берилганидек, фуқаролик жамиятини шакллантиришга қаратилган билан аҳамиятлидир, — дейди “Маҳалла” жамғармаси Хоразм вилояти бўлими бошқаруви раиси, вилоят кўмаклашувчи комиссия аъзоси Р. Қулмуродов. — Зеро, сайловда вилоятимиз бўйича 654 та фуқаролар йиғини раиси ва уларнинг 5900 дан зиёд маслаҳатчилари сайланади. Ушбу масъулиятли лавозим-

ларга халқ орасида обрў-эътибор қозongan, одамларни ортидан эргаштира оладиган кишиларнинг танлаб олиниши юртимизда амалга оширилаётган ислохотларни янада чуқурлаштиришда кўл келади. Шундан келиб чиққан ҳолда, ишчи гуруҳлар ана шундай номзодларни танлашга эътибор қаратмоқда. Семинарда ҳам ушбу омил алоҳида таъкидлаб ўтилди.

Тадбирда фуқаролар йиғинлари раислари (оқсоқоллари) ва уларнинг маслаҳатчилари сайловининг ҳуқуқий асослари, сайловни ташкил этиш ва ўтказиш бўйича тузилган кўмаклашувчи комиссия ҳамда ишчи гуруҳлар вазифалари хусусида сўз юритилди. Чунки маъжур омилар сайлов жараёнлари муваффақиятли ўттишига хизмат қилади.

Шунингдек, семинарда бу жараёнлар билан боғлиқ бошқа ташкилий масалалар кўриб чиқилди ҳамда муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли тавсиялар берилди.

Ойбек РАҲИМОВ, “Халқ сўзи” мухбири.

МОДЕРНИЗАЦИЯЛАШ — РИВОЖЛАНИШ ВА САМАРАДОРЛИК ГАРОВИ

Мамлакатимизда озик-овқат хавфсизлиги ва аҳолининг истеъмол товарларига бўлган эҳтиёжини кафолатли равишда таъминлаш мақсадида изчил ислохотлар амалга оширилмоқда. Бунинг натижасида ҳар йили қишлоқ хўжалиги экинлари, хусусан, галладан мўл ҳосил еттиштирилиб, дон мустақиллигини тобора мустаҳкамланмоқда. Президентимиз Ислам Каримов раҳнамолигида қишлоқ хўжалиги ислох қилиниб, фермерлик ҳаракати ривожлантирилаётгани, уруғчилик тўғри йўлга қўйилгани, айниқса, муваффақиятлар гарови бўлаётир.

Ислохот

Дарҳақиқат, мутахассисларнинг айтишича, галличкада ҳосилдорликнинг юқори бўлиши, кўп жиҳатдан, сифатли уруғга боғлиқ. Давлатимиз раҳбари ушбу масалага тўхталар экан, ҳар бир вилоят, туман, қолаверса, хўжаликнинг ўз нави бўлишини алоҳида таъкидладилар. Зотан, нави тўғри танламаган деҳқоннинг

меҳнати самарали бўлмайди. Халқимизнинг асрлар давомида ўз исботини топиб келаётган “Сара уруғ — ҳосил бўлиб” ҳикмати замирида ҳам ана шу ҳаётий ҳақиқат мужассам.

Шу боисдан республикамизда уруғлик дон тайёрлашга мўл ҳосилнинг мустаҳкам пойдевори сифатида жиддий эътибор қарати-

лаётир. “Ўздонмахсулотлари” акциядорлик компанияси тизимидаги янгилинишлар бунга яққол мисол бўла олади. Гап шундаки, уруғлик цехлари фаолиятини янада такомиллаштириш, соҳага жаҳоннинг илгор ютуқларини татбиқ этиш мақсадида тизимда технология жиҳатдан модернизациялаш ишлари амалга

оширилмоқда. Табиийки, Президентимизнинг 2010 йил 15 декабрдаги “2011 — 2015 йилларда Ўзбекистон Республикаси sanoатини ривожлантиришнинг устувор йўналишлари тўғрисида”ги қарори ҳамда Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланган тегишли Дастур бунда муҳим омил бўлаётир.

(Давоми 3-бетда).

26 апрель — «Амир Тему́р» ордени таъсис этилган кун

Истиқлол йилларида Юртбошимиз раҳнамолигида мамлакатимизда оламшумул ишлар амалга оширилмоқда. Ҳаётимизнинг ҳар бир жабҳасида ҳақиқат, адолат, инсонга бўлган эъзозу гамхўрлик олий даражада ўз ифодасини топаётир.

МИЛЛАТ ИФТИХОРИ, ФАХР ВА ФУРУРИ

Эътиборлиси, ўзининг фидокорона меҳнати билан мамлакатимизга таъриқий, эл фаровонлигига муносиб хисса қўшиб келаётган юртдошларимизни рағбатлантиришга қаратилган, тарихий аъналаримизни, қадриятларимизни, орзу-интилишларимиз ҳамда порлоқ истиқболимизни акс эттирган давлат мукофотлари ва унвонлари таъсис этилди. Ватанимизнинг миллатимиз ифтихорига айланган, ана шундай энг

унинг бунёдкорлик бора-сидаги бетимсол қудрати, асрларга татиғулик эзгу ишларига яна бир далолатдир.

Маълумки, жорий йилда Соҳибқироннинг 675 йиллик таваллуд тўйи кенг нишонланди. Унинг арафасилишларимиз ҳамда порлоқ истиқболимизни акс эттирган давлат мукофотлари ва унвонлари таъсис этилди. Ватанимизнинг миллатимиз ифтихорига айланган, ана шундай энг юқори орденидан бири Амир Тему́р номи билан ташкил этилди.

Мустақиллик йилларида Амир Тему́р номи халқимизнинг фахру фурурига айланди. Бу улғу саркарда нафақат Ватанимиз ва миллий давлатчилигимиз, балки дунё тарихида ўз ўрни, мавқеи ва салоҳиятига эга буюк шахслардандир. Унинг ҳаёти, фаолияти, авлодларига қолдирган бой мероси асрлар оша халқимизнинг сиёсий, ижтимоий ва маънавий ҳаётида муҳим дастуриламал бўлиб келмоқда. Буюк бобомиз бошчилигида яратилган бетакор тарихий обидалар, осориатикалар ҳанузгача темирларга хос куч-қудрат, боқийлик тисмоли сифатида эътироф этилаётир. Айтиш лозимки, мустақил мамлакатимиз тақдирини бобомизнинг орзу-умидлари ушломқда. Муаззам юртимизнинг барча худудларида амалга оширилаётган улкан бунёдкорлик ишлари бунга ёрқин мисолдир. Бу борада Амир Тему́рнинг “Қудратимизга шубҳангиз бўлса, биз курган иморатларга боқинг”, деган пурмазно сўзлари

улуғ ажодимиз, гарчи буюк бунёдкор ва жаҳонғуру бўлса-да, куч-қудрат зўрлик ва зуравонликка эмас, ақинсиз, адолатда, ҳамжиҳатлик ва ҳамкорликда эканини ниҳоятда чуқур англаган.

“Амир Тему́р” ордени 1996 йилда Соҳибқирон таваллудининг 660 йиллиги халқаро микёсда кенг нишонланган қутлуг сана арафасида Президентимиз ташаббуси билан таъсис этилди. Пировардида бу бетакор тисмол юртимизда тарихий аъналаримиз, эзгу қадриятларимиз қайта тиланаётганининг яна бир далили бўлди.

“Амир Тему́р” ордени Ўзбекистон Республикаси Фуқаролари Давлатчилигимизни мустаҳкамлашдаги улкан хизматлари, меъморчиликни, илм-фан, адабиёт ва санъатни, шу жумладан, харбий маҳоратни ривожлантиришга қўшган улкан ҳиссаси учун мукофотландилар. Шунингдек, бу юксак мукофот билан давлатлараро ҳамкорликни, тинчликни ҳамда халқлар ўртасида дўстликни

(Давоми 2-бетда).

БИЗГА КЎРСАТИЛАЁТГАН ЭЪТИБОРДАН МИННАТДОРМИЗ

Ҳадемай, 90 ёшни қаршилайман. Умирим давомида қанчадан-қанча синовларни бошдан ўтказдим, ҳаётини пасту баладликларига гувоҳ бўлдим. Гарчи, ёшликнинг завқини, гаштини бугунги авлод вакиллари сингари сурини насиб этмаган бўлса-да, истиклол шарофати, Президентимизнинг бекиёс гамхўрликлари тўғрйли биз, кексаларга кўрсатилаётган эътибор, эъзоз ва мурувватдан кўнглим тоғдек кўтарилиб, ўзимни гўёки яна ёшариб бораётгандек ҳис қилаяпман.

Ҳозир қаерга бормайлик, давраларнинг тўри бизники. Ҳолимиздан кўни-кўнишо маҳалла-қўй доимо хабардор. Айниқса, байрам кунлари йўқловчилар янада кўпаяди. Фарзандларимиз, невараларимиз ўзлари севган касбда ишлашаёпти, замонавий даргоҳларда билим олишаёпти. Бундан ортиқроқ бахт борми дунёда? Шунинг учун ҳам кўларимизни дуога очганда, мана шундай дориламон кунларга етказганига шукроналар айтаман, тинч ва фаровон ҳаётимизга ҳеч қачон кўз тегмасин, дея ният қиламан.

Одатда, уйда ўтирганимда телевизор томоша қиламан, газета, журнал ўқийман. Фарзандларим “Ўзингизни кўпам уринтириб қўймаган, яхшилаб дам олинг”, дея менга далда беришади. Аслида эса бундан мен роҳат оламан. Негаки, телевизиорда ҳали водийдаги ўзгаришларни, ҳали Самарқанду Бухородаги янгилинишларни кўрсатишади, газеталаримизда яхши-яхши мақолалар

(Давоми 2-бетда).

Дил сўзи

Ёш бир жойга борганидан кейин қариллик барибир билина бораркан. Лекин кўнгли қургур ҳеч қўймайди. Ташқарига чиқсам, кўчаларимиздаги ўзгаришларни ўз кўзим билан бориб кўрсам, дейман. Баъзан ўғилларим мени Мустақиллик майдонига, Амир Тему́р хиёбонига олиб боришади. Барака топишсин. Уша ерда бир оз тин олиб, ҳордиқ чиқараман. Кўм-кўк майсазорлар, фарвораларнинг шовуллаб турган овозидан руҳим енгил тортади. Мухта-

шам биноларни кўриб, Юртбошимизнинг дидига, меъморлигига, бунёдкорлигиди салоҳиятига яна ва яна қойил қоламан.

Биз ҳаётда кўп машаққатларни бошдан кечирганимиз учун ҳам ёшларга насиҳат қилганда “Бугунги куннинг, тинчликнинг қадрига етинлар, элга муносиб фарзанд бўлинглар”, дея ўқтираман. Чунки ҳеч бир замонда одамлар ҳозиргидек қадрланмаган, уларга бундай эътибор кўрсатилмаган. Мана, ҳар йили Хотира ва қадрлаш кўни юртимизда катта байрам сифатида нишонланади. Бу кунга алоҳида бизларга яна бир қарра алоҳида гамхўрлик қилиниб, ўтганлар руҳи хотирланади. Бу гал ҳам Президентимизнинг “Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиларини рағбатлантириш тўғрисида”ги Фармонини ўқиб, жуда хурсанд бўлдим.

Иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари ва ногиронларига бир марталик пул мукофоти белгилаб, уни тантанали ва байрамона тарзда топшириш таъкидланган. Бу ҳам кучимизга куч қўшади, руҳимизни янада кўтаради.

Президентимиз халқимизнинг бир гагини бот-бот такоррайдилар: “Қариси бор уйнинг париси бор”. Қаерда кексалар бўлса, уларга эътибор бўлса, шу жойда фэйз бор, барака бор” деб. Азалий қадриятларимизга, аъналаримизга содиқ қолиб, мана шундай оқилона сиёсат сўраётган Юртбошимиз ҳам доимо соғ-омон бўлсинлар, барака топсинлар. Биз уларни дуо қилишдан чарчамайлик.

Убайдулло ИБРАГИМОВ, уруш ва меҳнат фахрийси. Мирзо Улўбек тумани

ЎЗБЕКИСТОН: ДЕМОКРАТИК ИСЛОХОТЛАРНИ ЧУҚУРЛАШТИРИШНИНГ ЯНГИ БОСҚИЧИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

жорий йилда мамлакатимиз ялпи ички маҳсулотига уллушни 54 фоизга етказиш кўзда тутилган кичик бизнес ҳамда хусусий тадбиркорлик соҳасини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, хоржий инвестицияларни жалб қилиш учун қўлай шарт-шароит яратиш бўйича комплекс чора-тадбирлар амалга оширилмоқда.

Конференцияда мамлакатимизда кўла киритилган ушбу муваффақиятлар бозор иқтисодиёти ривожланган ва кучли фуқаролик жамиятига эга демократик ҳуқуқий давлат қуриш бўйича ҳар томонлама ва чуқур ўйланган тадбирчи тараққиёт дастурини изчил амалга оширишнинг бевосита самараси экани таъкидланди. Айниқса, Ўзбекистон таърибаси "шок терапияси" услубидан воз кечишнинг тўғрилиги ва комплекс ислохотларни изчилик билан, босқичма-босқич чуқурлаштириш принциплари асосида амалга ошириш зарурлигини тасдиқлагани алоҳида қайд этилди.

Давлатимиз раҳбари томонидан ишлаб чиқилган Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясида жамият ҳаётининг барча баҳарларини модернизация қилиш ва демократлаштиришнинг янги босқичи белгилаб берилди.

Анжуман иштирокчилари Концепцияда қайд этилган барча устувор йўналишларни ҳар томонлама муҳокама қилиб, унда баён этилган ижтимоий-сиёсий ва иқтисодий туб ўзгаришларни кенгайтириш ҳамда чуқурлаштириш стратегиясини тўлиқ қўллаб-қувватлади. Улар ўз ички шароитларида Концепцияда Ўзбекистонда ислохотларнинг дастлабки қунаридан бошланган ислохотлар, демократик янгиланш ва модернизация қилиш жараёнининг мантқиқий ҳамда қонуний давоми эканини таъкидлади. Ушбу дастурий ҳужжат пухта ўйланган янги қонуний ташаббусларини ўз ичига олган бўлиб, уларнинг ҳаётга татбиқ этилиши Ўзбекистонга юксак мақсадлар — ривожланган демократик давлатлар қаторидан жой олиш, халқимиз учун муносиб турмуш шариоити яратиш ва унинг жаҳон ҳамжамиятида муносиб ўрин эгаллашга ташминлашга хизмат қилади.

Хоржий экспертларнинг фикрича, Ўзбекистонда рўёбга чиқарилаётган ислохотларнинг комплекслик принципи, яъни иқтисодий ислохотлар сиёсий тизимни демократлаштириш, суд ҳокимиятининг мустақиллигини, ахборот ва сўз эркинлиги, сайлов эркинлигини таъминлаш ҳамда сайлов тизимини ривожлантириш, шунингдек, фуқаролик жамияти институтларини шакллантириш, фуқароларнинг сиёсий оғни, ҳуқуқий маданиятини ошириш билан чамбарчас амалга оширилаётгани ушбу муҳим мақсадларни ҳал этишдаги ягона тўғри ёндашувдир.

Масалан, давлат ҳокимияти ва бошқаруви янада демократлаштириш — Концепцияда белгиланган устувор йўналишлардан. Шундан келиб чиққан ҳолда Концепцияда қатор муҳим тақдирлар илгари сурилган бўлиб, улар парламент томонидан қабул қилинган ҳамда маъқулланган ва жорий йил 19 апрелда қўлга киритилган "Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг айрим моддаларига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш

тўғрисида (78, 80, 93, 96 ва 98-моддаларига) Олий Мажлис Қонунчилик палатасида энг кўп депутатлик ўрнини олган сиёсий партия Бош вазир номзоди бўйича тақдир қилиш, парламентга мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг долзарб масалалари бўйича ҳукумат раҳбарининг ҳисоботларини эшитиш, Бош вазирга ишончсизлик вотумини билдириш ҳуқуқи берилди, шунингдек, давлат ҳокимияти ва бошқарувини демократлаштиришга қаратилган қатор бошқа янги қонунчилик нормалари киритилди.

Хоржийк экспертлар ўз чиқишларида ушбу барча янгиланган энг юксак демократик талаблар ҳамда демократик ривожланиш бўйича илғор халқаро амалиётга тўла мос келади, деб таъкидлади. Уларнинг амалда қўлланилиши ҳокимиятни тармоқларга ажратиш принциплари амалга ошириш ва уларни чуқур ислохот этиш, мамлакатимизда сиёсий рақобатни кучайтириш ва кўп партиявийлик тизимини мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Ўзбекистонда суд-ҳуқуқ тизимини демократик модернизация қилиш дастури босқичма-босқич ҳаётга татбиқ этилаётгани қайд қилинди. Судлар иқтисослаштирилди, тортишувларни ҳал этишнинг мукўбил механизми, суд ишларини қайта кўриб чиқишнинг апелляция тартиби жорий этилди, адвокатур институтини мустаҳкамлади. Жиноят ва жиноят-процессуал қонунчилиги янада либераллаштирилмоқда, жиноятларнинг таснифи ўзгаририлиб, уларнинг ақсарияти ижтимоий ҳавфи катта бўлмаган жиноятлар тоифасига ўтказилди. Фуқароларнинг суд орқали ҳимояланши қўлорларини сезиларли даражада кучайтирилди. Ўзбекистонда 2008 йилнинг январидан бошлаб ўлим жазосининг бекор қилинган бутун дунё жамоатчилигининг катта эътибор ва эътирофига сазовор бўлди. Қамоққа олишга санкция бериш ҳуқуқининг судларга ўтказилиши эса мамлакатимиз суд-ҳуқуқ тизимида амалга оширилаётган ислохотларнинг асоси бўлган қонун устуворлиги тамойилига қатъий риоя қилинаётганининг яна бир тасдиғидир.

Концепцияда амалдаги қонунчиликни тақомиллаштиришга доир баён қилинган қонунчилик ташаббуслари "Хабес корпус" институтини қўллаш соҳасини кенгайтириш, суднинг ҳолислиги, бетарафлигини таъминлаш механизмининг янада ривожлантириш, суд жараёнида ўзаро тортишув принципларини кучайтириш, жиноят қонунчилигини либераллаштириш, фуқароларнинг ҳуқуқий оғни ва маданиятини оширишга қаратилган. Хоржийк экспертлар буларнинг барчаси мамлакатимиз демократик ҳуқуқий давлат қуриш, инсоннинг конституциявий ҳуқуқ ва эркинликларини ишончли ҳимоя қилишни таъминлаш йўлидан қатъият билан бораётганининг ёрқин далили эканини таъкидлади.

Демократик янгиланш ва ушбу жараён самарадорлигини оширишни таъминлашда оммавий ахборот воситалари муҳим ўрин тутди. Конференция қатнашчилари Ўзбекистонда кенг қўламли демократик ислохотлар давомида эркин ва мустақил оммавий ахборот воситаларини ривожлантириш, фуқаролик институтларини тизимли равишда кучайтириш, ислохотларнинг очик ва ошкoralлигини таъминлаш борасида улкан

ҳамда тизимли ишлар амалга оширилганини таъкидлади. Ўзбекистонда ушбу соҳани эркинлаштириш, демократлаштириш ва модернизация қилишни тартибга солувчи демократик талаблар ва стандартларга мос қонунчилик базаси яратилган ва ривожлантирилмоқда.

Концепцияда тақдир этилган комплекс чора-тадбирлар оммавий ахборот воситалари фаолиятида бозор механизмларини тақомиллаштириш, ахборотлардан эркин ва тенг фойдаланишни, давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятида очикликни таъминлаш, жамоатчилик ва парламент назоратини таъминлашда оммавий ахборот воситаларининг ролини ошириш учун самарали ҳуқуқий механизмларни яратишга қаратилган. Анжуманда янги қонунчилик ташаббусларининг гоя долзарблиги ва уларнинг амалга оширилиши катта ижтимоий аҳамиятга эга экани таъкидланди.

Конференция хоржий иштирокчиларининг фикрича, Ўзбекистонда самарали сайлов тизими ва тегишли қонунчилик шакллантирилган бўлиб, улар мамлакатни изчил ривожлантириш шарт-шароитлари ҳамда халқаро демократик стандартларга тўла мосдир. Сайловлар умумий, тенг ҳамда тўғридан-тўғри сайлаш ҳуқуқи орқали яширин овоз бериш принциплари риоя қилинган ҳолда, кўп партиявийлик асосида очиклик ва ошкoralлик руҳида ўтказилмоқда. Уларда фуқаролик жамияти институтларининг роли ва иштирок этиш имкониятлари анча кенгайтирилган — парламентда 15 депутатлик ўрни Ўзбекистон Экологик ҳаракатидан сайланган депутатларга берилди.

Анжуманда сайлов тизимини тақомиллаштириш бўйича Президент Ислам Каримов томонидан илгари сурилган қонунчилик ташаббуслари сайлов жараёнини янада либераллаштириш, уларнинг янада кўпроқ очик ва ошкoralлигини таъминлаш, сайловнинг ташвиқоти ўтказиш механизми ҳамда сайлов комиссиялари фаолияти самарадорлигини оширишга муҳим аҳамиятга эга эканлиги таъкидланди.

Ўзбекистонда "Кучли давлатдан — кучли фуқаролик жамияти сари" тамойилини амалга оширишда ноёб таърибга тўплангани ҳақида сўз юритилди. Ушбу жараённи тартибга солувчи қонунчилик базаси жадал ривожланмоқда. Бугунги кунда Ўзбекистонда 5100 дан ортқ нодавлат нотижорат ташкилот, 10 мингга яқин фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари — маҳаллалар фаолият кўрсатмоқда.

Ўзбекистонда фуқаролик жамияти институтларини янада кенг ривожлантириш мақсадида давлатимиз раҳбари томонидан ишлаб чиқилган Концепцияда қатор янги қонунлар қабул қилиш зарурати асослаб берилган. Уларнинг рўёбга чиқарилиши фуқаролик институтларини давлат тизимлари ўртасида муҳим ижтимоий-иқтисодий дастурларини амалга оширишда ижтимоий шерикликни мустаҳкамлаш, давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолияти устидан жамоатчилик назоратини олиб бориш бўйича самарали механизмларни яратиш, фуқаролик жамияти институтларининг мустақиллигини оширишга хизмат қилади. Иштирокчиларнинг фикрича, буларнинг барчаси мамлакатимизни демократик янгиланш жараёнига ижобий таъсир кўрсатади.

Шунингдек, Концепцияда бозор ислохотлари ва иқтисодиётни бошқаришни эркинлаштириш жараёнини жадаллаштиришга, хусусий мулк ва тадбиркорликка оид ҳуқуқий кафолатларни кучайтириш, миллий иқтисодиётда кичик бизнес уллушни кўпайтириш ва рақобатни ривожлантиришга ҳам алоҳида эътибор қаратилган. Бугун ушбу вазибалар ижросини таъминлаш доирасида қатор янги қонунлар ишлаб чиқилмоқда.

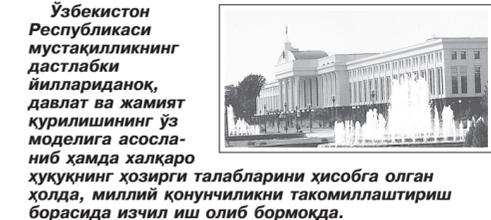
Хоржийк экспертларнинг фикрича, ҳуқуқий асосларнинг бу тарзда комплекс ва ҳар томонлама тақомиллаштирилиши Ўзбекистонда бозор иқтисодиётини янада жадал ривожлантириш, уни демократлаштириш ва эркинлаштириш жараёнини кенгайтиришнинг мустаҳкам асоси бўлиб хизмат қилади.

Муҳтасар айтганда, конференция қатнашчилари Президентимиз Ислам Каримов томонидан ишлаб чиқилган Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясини, унда баён этилган янги қонунчилик ташаббусларига юксак баҳо берилди, бугунги кунда дунёда содир бўлаётган туб ўзгаришлар шариоитида уларнинг нафақат Ўзбекистон, балки бошқа қўллаб-қувватлар учун ҳам катта амалий ва долзарб аҳамиятга эга эканини алоҳида таъкидлади.

— Президент Ислам Каримов томонидан ишлаб чиқилган мазкур Концепцияда Ўзбекистонда ривожланишнинг барча асосий йўналишлари, жамият эҳтиёжларига ўз вақтида ва муносиб жавоб қайтаришга оид муҳим вазибалар белгилаб берилган, — деди БМТ Тараққиёт дастурининг Европа ва БМД бўйича минтақавий бюроси директори Корн Удовички. — Ўзбекистон Президенти таъкидлаганидек, мамлакатда эришилган бундай муваффақиятлар — ривожланган замонавий демократик давлатлар қаторидан жой олишга доир юксак мақсадга эришишга қаратилган йўлнинг бошланғичи. Бунда мамлакатда инсон, унинг манфаатлари, ҳуқуқ ва эркинликларини олий қадрият ҳисобланади. Буларнинг барчаси Мингйиллик ривожланиш мақсадларига тўла мосдир. Ўзбекистонда ислохотларнинг босқичма-босқич ва собитқадамлик билан амалга оширилаётганлиги эришилган муваффақиятларда муҳим омили бўлмоқда. БМТ Тараққиёт дастури Ўзбекистонда бир қатор лойиҳаларни, жумладан, мамлакатда "Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили" деб эълон қилинган жорий йилда мазкур соҳада ҳам лойиҳаларни амалга оширишда иштирок этмоқда. Ўзбекистон Президенти томонидан ишлаб чиқилган ва изчил, тадрижий ислохотларни чуқурлаштиришга асосланган ривожланишга оид мазкур стратегик дастур барқарор тараққиётга интилаётган бошқа қўллаб-қувватлар учун ҳам катта долзарб аҳамиятга эга.

Амалий мулоқот руҳида ўтган конференция яқунлари бўйича иштирокчилар кенг қўламли демократик ислохотларни изчилик, босқичма-босқичлик ва тадрижий ривожланиш тамойиллари асосида амалга оширишда Ўзбекистон таърибасини чуқур ўрганиш ҳамда ундан кенг фойдаланишга доир тавсияларни қабул қилди.

Анна ИВАНОВА,
ЎЗА мухбири.

ХАЛҚАРО МАЖБУРИЯТЛАР ИЖРОСИ - ПАРЛАМЕНТ НАЗОРАТИДА

Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Ўзбекистон XXI аср бўсағасида: ҳавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари" номли китобида таъкидланганидек, "Халқаро ҳуқуқ нормаларининг ички қонунлардан устуниги республикада қонунчилик фаолиятини ривожлантириш ва тақомиллаштиришнинг асосий қондаларидан бири эканлигини эътиборда тутиш зарур. Бу ҳол фақат қонунларимиз доимо умум қабул қилган халқаро нормалар ва қондаларга мувофиқлашти-

халқаро мажбуриятларнинг баҳарлиши мониторинги ва назорати каби институционал воситалар ёрдамида таъминланаётганлигини таъкидлади. Вазибалар Маҳкамаси, тегишли вазиликлар ва идоралар томонидан халқаро шартномалар бўйича Ўзбекистон Республикасининг мажбуриятларини амалда баҳарлишига қаратилган аниқ чора-тадбирлар амалга оширилган. Ўзбекистон Республикаси ўз зиммасига олган халқаро мажбуриятларни ижро этиш масалалари ҳам Сенатнинг

Олий Мажлис Сенатида

риб келинаётганлиги ва яқинлаштирилаётганлиги билангина эмас, балки мамлакатимиз халқаро нормаларининг баҳарлишининг кафолатлидиган ҳамма мажбуриятларни ўз зиммасига олаётганлиги билан ҳам рўёбга чиқарилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатида бўлиб ўтган Ташқи сиёсат масалалари қўмитасининг мажлисида мамлакатимиз халқаро шартномаларида кўзда тутилган мажбуриятлар вазибалар ва муассасалар томонидан ижро этилишининг бориши масаласи кўриб чиқилди.

Мажлисида Ўзбекистон Республикаси 190 дан ортқк универсал халқаро шартномаларга қўшилганлиги ва уларга риоя этилиши учун зарур ташкилий-ҳуқуқий шариоитларни яратиш бўйича ўз зиммасига мажбуриятлар олганлиги кўрсатиб ўтилди. "Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномалари тўғрисида"ги Қонун мамлакатимизнинг бошқа давлатлар ва халқаро ташкилотлар билан ҳар томонлама ҳамкорлигини ривожлантириш учун ҳуқуқий асос бўлди. Қонунда белгилаб қўйилганидек, Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларига Ўзбекистон Республикаси халқаро ҳуқуқ нормаларига мувофиқ қатъий ва мажбурий равишда риоя этмоғи лозим.

Ташқи ишлар, Адлия вазириликларнинг вакиллари ва бошқалар халқаро шартномавий мажбуриятларнинг Ўзбекистон Республикасининг миллий ҳуқуқ тизимида рўёбга чиқарилиши ҳуқуқ ижодкорлиги механизми билан бир қаторда мазкур

Ташқи сиёсат масалалари қўмитаси томонидан доимий назорат қилиб борилмақда.

Шу билан бирга, муҳокама давомида қайд этилганлики, халқаро шартномаларнинг лойиҳалари бўйича хулосалар тайёрлаш жараёнида вазириликлар ва идоралар шартнома лойиҳаларининг Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонун ҳужжатларига ҳамда мамлакатимиз ўз зиммасига олган халқаро мажбуриятларга мувофиқлиги ҳар томонлама таҳлил қилинишини ҳар доим ҳам таъминлаётгани йўқ. Халқаро шартномаларнинг лойиҳаларини вазириликлар ва идоралар билан мувофиқлаштириш соҳасидаги ишлар янада тақомиллаштиришга қаратилган бир қатор тақдир ва тавсиялар баён этилди.

Муҳокама яқунлари бўйича Сенат қўмитасининг тегишли қарори қабул қилинди. Мажлисида сенаторлар, Қонунчилик палатаси депутатлари, тегишли вазилик ва идоралар, ҳуқуқни муҳофаза қилиш идораларининг мутахассислари ҳамда экспертлар, олий ўқув юрталари, жамоат бирлашмалари ва оммавий ахборот воситалари вакиллари қатнашди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Матбуот хизмати.

МИЛЛАТ ИФТИХОРИ, ФАХР ВА ҒУРУРИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

мустаҳкамлаш ишига алоҳида ҳисса қўшган мамлакатимиз фуқароси бўлмаган шахслар ҳам тақдирланади. "Давлат мукофотлари тўғрисида"ги Қонунда фуқаролар билан бир қаторда, айрим ҳолларда корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, жамоат бирлашмалари, ижодий жамоалар ва ҳарбий бўлинуллар, шу билан бирга, мамлакатимизнинг мазмурий-худудий бирикликлари ҳам ушбу орден билан тақдирланиши мумкинлиги қайд этилган.

Шунга қўра, 1996 йилнинг 28 августида бобокалонимизнинг қўлтуғ юбилеий арафасида Президентимиз Фармонига биноан, Самарқанд ва Шахрисабз шаҳарлари "Амир Темур" ордени билан мукофотланди.

Айтиш жоизки, мустақиллик шариоити ила бу шаҳарлар ўзгача тароват касб этди. Тарихий обидалар, азиз-авлиларимизнинг муқаддас қадимжолари қайтадан таъмирланди, ободонлаштири-

либ, кўркам зибратгоҳларга айлантирилди. Бундан ташқари, Ташкент, Самарқанд, Шахрисабз шаҳарларида бобокалонимизнинг улғувор ҳайкаллари қад ростлаши буюк аждодимиз хотирасини эъзозлаш, номини абадийлаштириш йўлида олиб борилган хайрли ишлар сирасидандир.

2004 йилнинг 13 июль қўни ўзбек ўғлини Рустам Қосимов юртимиз тарихида илк бор шахмат бўйича жаҳон чемпиони унвонини қўлга киритди. Истеъдодли шахматчиимизнинг улкан талабаси Юртбошимиз томонидан муносиб баҳоланди. У "Амир Темур" ордени билан тақдирланди.

Дарҳақиқат, мамлакатимизда "Амир Темур" ордени жорий этилиши юртдошларимиз, айниқса, ёш авлоднинг улғув аждодимизга хос оқиллик ва одиллик, мардлик, қатъият, хайру саховат, меҳр-муруват каби етук маънавий фазилатлар соҳиб бўлиб етишишни таъминлашга хизмат қилади.

Омонулла ФАЙЗИЕВ.

МАМЛАКАТНИНГ БАРҚАРОР ТАРАҚҚИЁТИ ВА АҲОЛИ ФАРОВОНЛИГИ

Ўзбекистонда амалга оширилаётган ислохотларнинг бош мақсадидир

(Давоми. Боши 1-бетда).

бунёдкорлик қудратига яна бир қарра тан бердим. Бугун Тошкент қиёфасининг тобора гўзаллашиб бораётгани, одамлар турмуш фаровонлиги юксалаётгани — барчаси мамлакатимизда Президент Ислам Каримов бошчилигида амалга оширилаётган изчил ислохотлар самараси, албатта.

Бизнинг компаниямиз Ўзбекистонда демократик ислохотларни чуқурлаштиришда тегишли ташкилотлар билан кўп йиллардан бери ҳамкорлик қилиб келади. Хусусан, юртингизда икки палатали парламент жорий этилиши жараёнида компаниямиз тегишли экспертлик тақдирлари билан фаол иштирок этган эди. Ўтган давр мобайнида мамлакат ижтимоий-иқтисодий ҳаётида парламент ва сиёсий партиялар роли ошганини кузатиб бораёلمиз. Айниқса, яқинда Ўзбекистон Конституциясига киритилган тузатишлар юртингизнинг бу борадаги одимлари шиддатли эканлигини далолат беради. Чунки мазкур тузатишларга қўра, Ўзбекистон Республикаси Бош вазири номзоди парламент кўйи палатасига сайловларда энг кўп депутатлик ўрнини олган сиёсий партия томонидан тақдир этилиши, парламентга Бош вазирга нисбатан ишончсизлик вотуми билдириш ҳамда Бош вазир ҳисоботларини эшитиш ва муҳокама қилиш ҳуқуқларини бериш кўзда тутилган. Энг муҳими, жамият ҳаёти учун янгилик бўлган бундай тартиб-қоидалар Демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясининг ҳар би йўналишида ўз аксини топган. Уларнинг рўёбга чиқарилиши Ўзбекистоннинг ривожланган давлатлар қаторидан жой олишига хизмат қилиши, шубҳасиз.

ман, айна чоғда бу йўналишда илмий тадқиқот ва изланишлар олиб бораёلمиз. Шу боис конференция асосида Президент Ислам Каримов бошчилигида рўёбга чиқарилаётган суд-ҳуқуқ ислохотлари, қолаверса, Концепцияда суд мустақиллигини таъминлаш, қонунчиликка судга қадар бўлган иш юритиш босқичида суд назоратини мустаҳкамлаш, "Хабес корпус" институтини қўллаш соҳаларини кенгайтиришга қаратилган вазибаларнинг кўзда тутилаётгани билан яқиндан танишиб чиқдим. Мамлакатимизда жорий этилган ярашув институтини менда, айниқса, катта қизиқиш уйғотди. Чунки бу таомил

Бундай натижага эришишда юртингизда фуқаролик жамиятини ривожлантиришга қаратилган раққиётнинг "Ўзбек модели" мазмун-моҳиятига қўра МДХ мамлакатлари орасида энг мақбул ва барқарор ривожланиш модели эканлиги ишонч ҳосил қилдим. Президент Ислам Каримов томонидан ишлаб чиқилган мазкур ривожланиш йўли жамият ва давлатнинг сая-ҳаракатини бир мақсадга йўналтириш билан, айниқса, аҳамиятлидир. Чунки кўп ҳолларда давлат ёки жамият бир томонлама ривожланиши оқибатида ўзаро муносабатларда номуносиблик юзага келади.

Шу билан бирга, Президентининг конференция иштирокчиларига йўллаган табриғида ҳуқуқни муҳофаза қилиш ва назорат органлари фаолиятида қонунчилик ва қонун устуворлигини таъминлаш, айрим ҳуқуқбузарликларни жинойий юрисдикциядан маъмурий юрисдикцияга ўтказиш йўли билан жиноят қонунчилигини янада либераллаштириш бўйича бошқа қатор чора-тадбирларни амалга ошириш лозимлиги қайд этилди. Буларнинг барчаси Ўзбекистонда инсон ҳуқуқлари олий қадрият даражасига кўтарилганидан далолатдир.

Дмитрий ВИДРИН, Украина президенти маслаҳатчиси, сиёсатшунос (Украина): — Давлат ва жамият қурилиши соҳасида илмий тадқиқотлар олиб бораёلمиз. Шу боис Ўзбекистон давлатчилигининг сиёсий қурилиши, мамлакатни ривожлантириш йўли ва моделини, унинг амалга оширилишини чуқур таҳлил қилиб, та-

ятга эга ҳамда илгари маҳаллий давлат ҳокимияти зиммасида бўлган ўттиздан ортқк вазибаларни баҳарлаётган экан. Бу баъзи ривожланган мамлакатларда зўр бериб амалга оширишга ҳаракат қилинаётган "катта жамият" назарияси Ўзбекистонда аллақачон қарор топганининг ёрқин далилидир.

Су ЧАН, ХХР Ижтимоий фанлар академияси ҳузурдаги Марказий Осиё мамлакатлари институти доценти (Хитой): — Президент Ислам Каримов Демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясида жамият ҳаётини тараққий эттиришнинг барча масалаларини илмий-амалий асослар ҳамда механизмлар билан кўрсатиб берган. Унда йигирма йил давомида тараққиётнинг "Ўзбек модели" асосида тўпланган бой таъриб ва, узоқни кўра билиш, узоқни кўра билиш ва таҳлилчи ёндашув кучли. Мен буни қайсида маънода шарҳона давлатчилик назарияси ва

амалиётни ифодаси сифатида баҳолаган бўлардим. Чунки Шарқ мамлакатлари давлатчилигида азалдан инсон ва унинг манфаатлари йўлида ижтимоий адолатни таъминлаш билиш, бунда барча сая-ҳаракатларни йўналтириш гоёси устувор бўлиб келган. Президентининг нафақат шаҳарларни обод қилиш, балки қишлоқларда инфратузилмани ривожлантириш, у ерда таълим шариоити ва сифатини тубдан яхшилаш, уй-жой қуриш ва sanoатини жалб қилишга қаратаётган алоҳида эътибор тўғрисида ҳудудлар ўртасидаги кескин тафовутнинг олди олинган. Аслида, ижтимоий адолатнинг асосий тамойили мана

Синтия С. ШАЙН, Луисвилл университети Жанубий ҳуқуқ-тартибот институти директори ўринбосари (АҚШ): — Мен узоқ йиллар давомида ҳуқуқ-тартибот тизимида ишлаган-

«Халқ сўзи» мухбири Қобил ХИДИРОВ ёзиб олди.

МОДЕРНИЗАЦИЯЛАШ – РИВОЖЛАНИШ ВА САМАРАДОРЛИК ГАРОВИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Компаниядан олинган маълумотларга кўра, бугунги кунга қадар уруғлик донни дастлабки тозалашда Россияда ишлаб чиқарилган «А1-БИС-100» русумидаги сепараторлардан фойдаланилар эди. Техник кўрсаткичлари нисбатан паст бўлган ушбу ускуналар анчадан эскириб, замонавийга алмаштирилиши тақозо қилинаётган. Лекин «Янги ускуналар қаердан, қайси фирмалар олинди?» деган савол кўндаланг турарди. Унга Қишлоқ ва сув ҳўжалиги вазирлиги мутахассислари, соҳага алоқадор илмий тадқиқот институтлари олимлари иштирокида жавоб изланди. Россия, Украина, Испания, Дания ва Германия сингари давлатларнинг илгор компаниялари мақсулотлари ҳар томонлама урғунлиб, Германиянинг «РЕТКУС» фирмасининг технологик линиялари маълум қурилди. Натijaда ушбу фирма вакили Ҳоразмнинг 16 та корхонанинг 21 та уруғлик цехини ўрганиб чиқди. Шартномага биноан, жорий йилнинг март ойида энг сўнгги русумдаги ускуналар олиб келиниб, монтаж ишлари бошлаб юборилди.

— Ҳоразмда кейинги йилларда сифатли уруғлик етказиб беришга эътибор янада кучайди, — дейди «РЕТКУС» фирмасининг вакили Фёдор Франц. — Бунга технологик линияларнинг ўнатилган жараёнида ўзим ҳужум бўлдим. Фирмамизда ишлаб чиқарилган технологияларнинг турткини Андижон вилоятига етказиб берилди. Улар ёрдамида соатига 20 тонна уруғлик дон

тайёрланади. Эътиборли томони, донни тозалашдан то қолларга жойлашган бўлган технологик жараён ушбу цехнинг ўзидан ажралиб кетди. Замонавий цехларни жорий йилнинг уруғлик тайёрлаш мақсумига қадар фойдаланишга топшириш кўзда тутилган эди. Бугунга келиб, Андижон, Самарқанд ва Тошкент вилоятларида янги цехлар ишга туширилгани, Фарғона, Наманган, Навоий, Жиззах, Сурхондарё, Сирдарё, Қашқадарё ва Ҳоразм вилоятларида ҳам модернизациялаш ишлари якунланиш арафасида тургани қувонарлиқдир. Бу ерга ҳоразм фирмасининг «U12-2.4», «U15-2.4» русумли универсал сепараторлари, уруғлик донни иккиламчи тозалаш ва саралаш учун эса «M12-3.6», «M15-3.6» русумли сепараторлари ўрнатилди.

ушун сарфланадиган транспорт харажати қамалди. Электр энергиясини эса 30 фоизгача иқтисод қилиш имконияти туғилди. Қадоклаш ускунаси замонавийлиги, электрон тарозий ўрнатилганлиги билан фермерлар оғирини енгил қилади. Сабаби, унинг ёрдамида эҳтиёждан келиб чиқиб, исталган миқдордаги уруғликни қадоклаш мумкин. Замонавий уруғлик цехларида техника сервис хизматлари кўрсатиш масаласи ҳал этилгани алоҳида эътиборга моликдир. Бу юмушлар ускуналарни монтаж қилиш ва со-

лашга ихтисослаштирилган «Олтин хирмон» масъулияти чекланган жамиятининг Техник сервис маркази томонидан бажарилади. — Биз технологик ускуналарнинг кафолат муддати давомидоғина эмас, ундан кейин ҳам узлуксиз ишлашини таъминлаймиз, — дейди марказ раҳбари Руслан Иванов. — Бундан ташқари, зарур эҳтиёт қисмлар етказиб бериш вазифасини ҳам ўз зиммамизга олганмиз. Бу жараёнда «РЕТКУС» фирмасининг мутахассислари яқиндан кўмак беришади.

Айни пайтда «РЕТКУС» фирмасида ишлаб чиқарилган технологик линияларнинг шу каби афзалликлари инobatта олиниб, яна иккита ана шундай ускуна олиб келиш харажатлари бошлаб юборилди. Улар Қашқадарё ва Самарқанд вилоятларида ишга туширилади. Демак, республикамизнинг барча минтақаларида фермерлар эҳтиёжига яраша сифатли ва унвучанлиги юқори бўлган уруғлик дон тайёрлаш тўлиқ йўлга қўйилмоқда. Бу галлакорларимизнинг дон хирмонлари тобора юксалишига, ризқ-рузимиз мўл бўлишига хизмат қилади, албатта.

Сайд РАҲМОНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.
Ҳасан ПАЙДОЕВ
олган суратлар.

— Мазкур сепараторларнинг афзал хатлари кўп, — дейди компания бош мутахассиси Дўстмуҳаммад Шалов. — Унинг элаклари махсус қопламали металлдан тайёрланган бўлиб, уруғлик дон тозалаш жараёнида шикастланмайди. Қолаверса, юқори ярусдаги металл элакларнинг устки ва остки қисмини тозалаб турадиган махсус мосламалар ўрнатилган. Бу каби қўлайликлар тўғрисида дон вазири бўйича сараланиб, бегона ўсимликларнинг уруғлари ўшлаб қолинади. Энг муҳими, дориллаш мосламаси аниқ ишлаши билан ажралиб туради. Табиийки, буларнинг барчаси фермер ҳўжалиқларига тоза ва сифатли уруғликни қисқа фурсатларда етказиб бериш имконини яратди.

Таъкидлаш керакки, янги цехларда иш бошланган, иккитасидий самарадорлик ҳам ортади. Чунки ҳар бир вилоятнинг ўзидан уруғлик тайёрлаш йўлга қўйилиб, донни олиб келиш

ташқари, зарур эҳтиёт қисмлар етказиб бериш вазифасини ҳам ўз зиммамизга олганмиз. Бу жараёнда «РЕТКУС» фирмасининг мутахассислари яқиндан кўмак беришади.

КИЧИК БИЗНЕСНИНГ МОЛИЯВИЙ МАДАДКОРИ

Кичик бизнес, хусусий тадбиркорлик, фермерлик ва касаначиликни ривожлантириш ҳақида гап кетганда, албатта, «Микрокредитбанк» очик акциядорлик тижорат банкининг номи тилга олинади. Бу бежиз эмас. Чунки мазкур молия муассасаси ўтган қисқа давр ичида тадбиркору ишбилармонларнинг ишончли ҳамкори ва молиявий мададкорига айланди.

Бошқача қилиб айтганда, замонавий банк хизматлари билан иқтисодийнинг барча соҳаларини жадал ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшмоқда. Буни банкининг Ҳоразм вилояти филиали раҳбари Фаёрат Ромонов. — Мазкур Фармон зиммамиздаги

ни қўллаб-қувватлаш бора-сидаги фаолиятини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармони дастуриламал бўлмоқда, — дейди банкининг Ҳоразм вилояти филиали раҳбари Фаёрат Ромонов. — Мазкур Фармон зиммамиздаги

сўмликдан зиёд микрокредитлар ажратилгани бунга мисол бўла олади.

Таъкидлаш керакки, банк жамоаси хотин-қизларни тадбиркорликка кенг жалб этиш борасида ҳам ибратли ишларни амалга оширмоқда. Натijaда, айниқса, қишлоқларда хунармандчилик, тикувчилик, қандолатчилик, тўқувчилик сингари аёлларга хос ўнлаб меҳнат турлари ривожланишга йўналтирилган. Масалан, 2011 йилнинг дастлабки уч ойида 103 нафар тадбиркор аёлга 492 миллион сўмлик кредит ажратилган, уларнинг фаолияти кенгайиб, 280 та янги иш жойи очилди. Хизмат кўрсатиш ва сервис соҳасини ривожлантиришга 375 миллион сўмлик микрокредитлар йўналтирилиши ҳисобига эса яна 98 нафар киши муҳим иш жойига эга бўлди.

Шу билан бирга, 693 миллион сўмликдан ортик микрокредит хизматлари кўрсатилди. 410 миллион сўм маблағ ёш оилаларнинг тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлашга йўналтирилган бўлса, касб-хўнар коллежлари битирувчиларига ўз бизнесларини йўлга қўйишлари учун 44,6 миллион сўмлик микрокредитлар берилди.

Айни пайтда банк филиали жамоаси «Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили» Давлат дастури доирасида соҳага молиявий хизматлар кўрсатишини янада яхшилаш, ҳар бир маҳалла ва оилага кириб бориш орқали янги тадбиркорлик субъектларини ташкил этиш, оилавий бизнесни ривожлантириш, қўллаб-қўвиштириш йўлини яратиш мақсадида гайрат-шижоат билан меҳнат қилмоқда. Изчил олиб борилаётган бундай чора-тадбирлар тез кунларда ўзининг ижобий самараларини бериши, шубҳасиз.

О. ЖУМАНИЕЗОВ. □

Яхши хабарлар

Гулистон шаҳридаги мотоцикл ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган «Пана» Ўзбекистон — Хитой қўшма корхонаси ўз фаолиятини кенгайтирди.

Корхона фаолияти кенгайди

Бунинг учун «Усаноатқурилишбанк» томонидан ажратилган 360 миллион сўмлик кредит кўп келди. Ушбу сармоя эвазига корхонага Хитойдан замонавий технологиялар олиб келиниб, 56 киши иш билан таъминланди. Айни пайтда қўшма корхонада ойига 150 дона «Мунис — 120» русумли мотоцикл тайёрланиб, бюртмачиларга етказиб берилмоқда.

Ш. ХОЛМУРОДОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Заркентнинг бежирим мебеллари

Кўшрабт туманидаги «Заркент Бахт савдо» масъулияти чекланган жамияти фаолияти кенгайди.

Натijaда йўлақлар учун плиталар тайёрлашга ихтисослаштирилган мазкур корхонада мебель махсулотлари ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Бунинг учун Хитойдан 145 миллион сўмлик замонавий технологиялар келтирилиб, 12 кишининг иш билан бандлиги таъминланди. Айни пайтда корхонада ойига 15 миллион сўмлик бежирим мебеллар тайёрланиб, бюртмачиларга етказиб берилмоқда.

А. САТТОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

«ТОШКЕНТ ТРУБА ЗАВОДИ» ҚҚ

Ўзидан ишлаб чиқарилган куйидаги махсулотларни харидорларга тақдим этади (нархлар ҚҚС билан қўшиб ҳисобланган)

ТРУБА ЗАВОДИ

СЎВ ВА ГАЗ ЎТКАЗУВЧИ ҚУВУРЛАР — ГОСТ 10705-80, диаметри 15-114 мм., баҳоси 1 тн. учун 2 400 000 сўмдан бошлаб.

ГАЗ ВА НЕФТЬ ЎТКАЗУВЧИ ҚУВУРЛАР — ГОСТ 20295-85, диаметри 159-337 мм., баҳоси 1 тн. учун 2 550 000 сўмдан бошлаб.

Квадрат кесимдаги ПИЛАТ ҚУВУРЛАР — ГОСТ 8639-82, ўлчамлари: 20x20, 25x25, 30x30, 40x40, 50x50, 60x60, 80x80, 100x100.

Тўғри бурчак кесимдаги ПИЛАТ ҚУВУРЛАР — ГОСТ 8645-68, ўлчамлари: 30x20, 40x25, 50x25, 30x60, 40x60, 40x80, 50x100, 60x80, 60x100, 80x120.

Девор қалинлиги 1,0-4,0 мм., баҳоси 1 тн. учун 2 500 000 сўмдан бошлаб.

ПРОФНАСТИЛ — Н-17, Н-25, Н-28, Н-35, Н-57, Н-75 қалинлиги 0,4-0,7 мм., узунлиги 2 м. дан 14 м. гача;

Бундан ташқари:

КАРЕИД — Қозғистонда ишлаб чиқарилган, баҳоси 1 тн. учун 3 950 000 сўм.

ҚУВУРЛАР

МАХСУЛОТЛАР СЕРТИФИКАТЛАНГАН.

Телефон: (8-371) 241-31-72. Факс: (8-371) 241-31-94.

«ИПОТЕКА-БАНК» АТИБ

«Баҳор совғаси» ютуқли омонати бўйича 2011 йил 20 апрелда
Олмалиқ шаҳрида ўтказилган ютуқлар тиражининг
РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Т/р	Ютуқ миқдори (сўм)	Вилоят филиали	Туман (шаҳар) филиали	Жамғарма касса рақами	Омонат ҳисоб рақами
1.	2 777 544	Тошкент шаҳри	Амалиёт	№ 01	20606870-502
2.	1 388 772	Тошкент вилояти	Чирчиқ	№ 02	20606870-12
3.	1 388 772	Тошкент вилояти	Олмалиқ	№ 28	20606870-1
4.	601 801	Тошкент шаҳри	Миробод	№ 30	20606870-2
5.	601 801	Тошкент шаҳри	Амалиёт	№ 01	20606870-303
6.	601 801	Самарқанд вилояти	Самарқанд	№ 01	20606870-61
7.	601 801	Наманган вилояти	Наманган	№ 14	20606870-1
8.	370 339	Самарқанд вилояти	Хамза	№ 36	20606870-6
9.	370 339	Самарқанд вилояти	Самарқанд	№ 01	20606870-213
10.	370 339	Самарқанд вилояти	Самарқанд	№ 01	20606870-278
11.	370 339	Самарқанд вилояти	Самарқанд	№ 03	20606870-8
12.	370 339	Жиззах вилояти	Жиззах	№ 05	20606870-16
13.	370 339	Самарқанд вилояти	Самарқанд	№ 01	20606870-244
14.	264 528	Андижон вилояти	Андижон	№ 01	20606870-6
15.	264 528	Бухоро вилояти	Сардор	№ 01	20606870-6
16.	264 528	Тошкент шаҳри	Юнусобод	№ 07	20606870-6
17.	264 528	Тошкент шаҳри	Амалиёт	№ 01	20606870-532
18.	264 528	Наманган вилояти	Наманган	№ 01	20606870-66
19.	264 528	Тошкент шаҳри	Амалиёт	№ 32	20606870-1
20.	264 528	Тошкент шаҳри	Чилонзор	№ 27	20606870-17
21.	208 316	Тошкент шаҳри	Амалиёт	№ 01	20606870-190
22.	208 316	Наманган вилояти	Наманган	№ 08	20606870-190
23.	208 316	Фарғона вилояти	Фарғона	№ 13	20606870-2
24.	208 316	Наманган вилояти	Наманган	№ 15	20606870-2
25.	208 316	Самарқанд вилояти	Самарқанд	№ 01	20606870-211
26.	208 316	Тошкент шаҳри	Миробод	№ 03	20606870-29
27.	208 316	Тошкент шаҳри	Миробод	№ 01	20606870-538
28.	164 595	Тошкент шаҳри	Олмазор	№ 11	20606870-1
29.	164 595	Тошкент вилояти	Охангарон	№ 03	20606870-39
30.	164 595	Тошкент шаҳри	Чилонзор	№ 20	20606870-10
31.	164 595	Тошкент шаҳри	Шайхонтоҳур	№ 17	20606870-10
32.	164 595	Тошкент шаҳри	Шайхонтоҳур	№ 03	20606870-51
33.	164 595	Тошкент шаҳри	Шайхонтоҳур	№ 36	20606870-8
34.	164 595	Тошкент вилояти	Охангарон	№ 01	20606870-28
35.	164 595	Самарқанд вилояти	Самарқанд	№ 03	20606870-114
36.	164 595	Тошкент шаҳри	Миробод	№ 03	20606870-10
37.	129 619	Тошкент шаҳри	Амалиёт	№ 23	20606870-10
38.	129 619	Тошкент шаҳри	Чилонзор	№ 27	20606870-9
39.	129 619	Тошкент шаҳри	Амалиёт	№ 01	20606870-416
40.	129 619	Самарқанд вилояти	Самарқанд	№ 01	20606870-1
41.	129 619	Тошкент шаҳри	Амалиёт	№ 14	20606870-24
42.	129 619	Тошкент шаҳри	Яккасарой	№ 01	20606870-21
43.	129 619	Тошкент шаҳри	Яккасарой	№ 01	20606870-9
44.	129 619	Тошкент шаҳри	Амалиёт	№ 01	20606870-517
45.	129 619	Самарқанд вилояти	Самарқанд	№ 01	20606870-128
46.	129 619	Тошкент шаҳри	Чилонзор	№ 01	20606870-9
47.	129 619	Самарқанд вилояти	Самарқанд	№ 01	20606870-289
48.	101 002	Тошкент шаҳри	Сергеи	№ 01	20606870-1
49.	101 002	Тошкент шаҳри	Амалиёт	№ 01	20606870-352
50.	101 002	Тошкент шаҳри	Амалиёт	№ 01	20606870-214
51.	101 002	Тошкент шаҳри	Амалиёт	№ 01	20606870-350
52.	101 002	Тошкент шаҳри	Амалиёт	№ 01	20606870-325
53.	101 002	Наманган вилояти	Наманган	№ 01	20606870-30
54.	101 002	Тошкент шаҳри	Амалиёт	№ 01	20606870-256
55.	101 002	Самарқанд вилояти	Самарқанд	№ 01	20606870-155
56.	101 002	Тошкент шаҳри	Амалиёт	№ 01	20606870-281
57.	101 002	Самарқанд вилояти	Самарқанд	№ 11	20606870-3
58.	101 002	Тошкент шаҳри	Амалиёт	№ 01	20606870-177
59.	77 154	Тошкент шаҳри	Миробод	№ 38	20606870-5
60.	77 154	Андижон вилояти	Андижон	№ 01	20606870-16
61.	77 154	Самарқанд вилояти	Самарқанд	№ 01	20606870-91
62.	77 154	Тошкент шаҳри	Меҳнат	№ 20	20606870-39
63.	77 154	Тошкент шаҳри	Амалиёт	№ 01	20606870-47
64.	77 154	Тошкент шаҳри	Амалиёт	№ 01	20606870-243
65.	77 154	Тошкент шаҳри	Хамза	№ 36	20606870-2
66.	77 154	Тошкент шаҳри	Шайхонтоҳур	№ 03	20606870-43
67.	77 154	Тошкент шаҳри	Чилонзор	№ 01	20606870-34
68.	77 154	Тошкент шаҳри	Шайхонтоҳур	№ 03	20606870-24
69.	77 154	Тошкент шаҳри	Амалиёт	№ 01	20606870-3
70.	77 154	Тошкент шаҳри	Амалиёт	№ 01	20606870-3

* **Изоҳ:** фуқаролар «Баҳор совғаси» омонати бўйича ютуқларини олишлари учун «Ипотека-банк»нинг омонат ҳисобварағи очилган муассасаларига мурожаат қилишлари ва белгиланган тартибда олишлари мумкин.

Маълумот учун телефонлар:
(8-371) 150-89-56,
150-89-57.

Ҳайъат раиси — Олмалиқ шаҳар ҳокими в.в.б.
Масъул тоби — «Ипотека-банк» АТИБ Минибанк ва жамғарма кассалар фаолиятини тартибга солиш бошқармаси бош мутахассиси

Ж. С. Маҳмудов
Ф. Т. Норқўзиев

«FITO SEMILASS» компаниясининг Ўзбекистондаги вакили

Испаниядан келтирилган маккажўхори ва чим уруғларини биринчи экин учун таклиф қилади.

Маълумот учун телефонлар:
(+99897) 100-83-13, (+99898) 313-83-13,
(+99893) 382-56-57.
(+99871) 257-44-01, (+99871) 257-44-03,
(+99871) 257-58-61 (факс).

Ташкилот УЛГУРЖИ асосда СОТИБ ОЛАДИ

- Тозаланган бодом
- Тозаланган ер ёнғоқ
- Қуритилган абрикос (ўрик), данаксиз
- Қуритилган олхўри, данаксиз
- Сарик майиз
- Қизил майиз
- Йирик қора майиз
- Олий сифатли, тозаланган ёнғоқ

G №002359

Тел.: (+998 93) 555-54-54. E-mail: sabzavot91@mail.ru

Ташкилот УЛГУРЖИ асосда

Янги 2011 йил ҳосилидан олий сифатли

- ҚИЗИЛ ЛАВЛАГИ
- КАРАМ (ЛИОН ва ЗОРРО)

СОТИБ ОЛАДИ.

Тел.: (+998 93) 555-54-54. E-mail: sabzavot91@mail.ru

«ХАЛҚ СЎЗИ»га ЭЪЛОНЛАР
ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

9.00 дан 18.00 гача
**232-11-15,
236-09-25.**
E-mail: reklama@xs.uz

Тошкент педиатрия тиббиёт институти жамоаси Суд

